

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 9.9.2015.
COM(2015) 451 final

2015/0209 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

**o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije, Grčke i
Mađarske**

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Europski migracijski program

Europska komisija predstavila je 13. svibnja 2015. sveobuhvatan Europski migracijski program¹ u kojem su s jedne strane istaknute hitne mjere koje će Komisija predložiti kao odgovor na kriznu situaciju u Sredozemlju i s druge srednjoročne i dugoročne inicijative koje treba poduzeti radi pružanja strukturnih rješenja za bolje upravljanje svim aspektima migracija.

Kao dio hitnih mjera Komisija je najavila da će do kraja svibnja predložiti mehanizam kojim se aktivira sustav za odgovor na hitne situacije predviđen na temelju članka 78. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU). U okviru Programa potvrđeno je da su trenutačno sustavi azila država članica pod nezabilježenim pritiskom, a posebno u slučaju najizloženijih država članica broj dolazaka je takav da su njihovi kapaciteti prihvaća i obrade zahtjeva već sada prekoračeni. U okviru Programa najavljeno je da će prijedlogom za pokretanje primjene članka 78. stavka 3. biti obuhvaćen sustav privremenog premještanja osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita kako bi se omogućilo pošteno i ravnomjerno sudjelovanje svih država članica u tom zajedničkom naporu. Ključ preraspodjele uvršten u Prilog Programu utemeljen je na kriterijima iz tog Priloga (BDP, broj stanovnika, stopa nezaposlenosti, dotadašnji broj tražitelja azila i dotadašnji broj preseljenih izbjeglica).

U Programu je naglašeno da brzi odgovor na trenutačnu krizu u Sredozemlju mora poslužiti kao nacrt za odgovor EU-a na buduće krize, neovisno o tome koji se dio zajedničke vanjske granice nađe pod pritiskom od istoka prema zapadu i od sjevera prema jugu.

1.2. Pokretanje primjene članka 78. stavka 3. Ugovora u pogledu Italije, Grčke i Mađarske

Kao dio zajedničke politike azila člankom 78. stavkom 3. Ugovora predviđa se posebna pravna osnova za rješavanje kriznih situacija. Na temelju prijedloga Europske komisije, Vijeće, nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, može donijeti privremene mjere u korist države članice ili više njih suočenih s kriznom situacijom koja nastaje zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja u jednu državu članicu ili više njih. Privremene su mjere predviđene člankom 78. stavkom 3. izvanredne. Mogu se aktivirati samo ako je zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja unutar sustava azila države članice ili više njih dosegnut određen prag hitnosti i ozbiljnosti problema.

Europski migracijski program, izjave Europskog vijeća u travnju i lipnju 2015.¹ te Rezolucija Europskog parlamenta² predstavljeni su nakon nedavnih tragedija na Sredozemlju. U svim tim dokumentima navodi se da su najizloženije države članice suočene s posebnim i hitnim potrebama i da postoji potreba za jačanjem unutarnje solidarnosti te se predlažu konkretne mjere kako bi se potpora pružila državama članicama koje su najteže pogođene.

Vijeće se 20. srpnja 2015. usuglasilo oko općeg pristupa nacrtu odluke o uspostavi privremenog i iznimnog mehanizma premještanja osoba kojima je očito potrebna

¹ Izvanredni sastanak Europskog vijeća (23. travnja 2015.), Izjava, EUCO 18/15; Sastanak Europskog vijeća (25. – 26. lipnja 2015.), zaključci Vijeća, EUCO 22/15

² P8_TA(2015)0176, 28. travnja 2015.

međunarodna zaštita iz Italije i Grčke³. Istog su dana u skladu s posebnim situacijama država članica predstavnici vlada država članica, sastajući se u okviru Vijeća, konsenzusom donijeli Rezoluciju o premještanju 40 000 osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Grčke i Italije. Tijekom razdoblja od dvije godine 24 000 osoba bit će premješteno iz Italije, a 16 000 iz Grčke.

Nakon dogovora Vijeća migracijska se situacija na središnjem i istočnom Sredozemlju pogoršala. Tokovi migranata i izbjeglica više su se nego udvostručili tijekom ljetnih mjeseci čime se potaknulo aktiviranje mehanizma za hitno premještanje kako bi se smanjio pritisak s kojim se suočavaju Italija, Grčka, pa i Mađarska. Statističkim podacima u vezi s brojem nezakonitih dolazaka državljana trećih zemalja u države članice od 1. siječnja do 31. srpnja 2015., uključujući i broj onih kojima je očito potrebna međunarodna zaštita, potvrđuju se migracijski pritisci u Italiji i Grčkoj i naznačuju naknadna kretanja Europom preko mađarsko-srbijanske granice što dovodi do iznimnih pritisaka na Mađarsku.

Prema podacima Frontexa od 1. siječnja do 30. kolovoza 2015. središnja i istočna sredozemna ruta i zapadnobalkanska ruta bile su glavna područja nezakonitih prelazaka granica EU-a što čini 99 % ukupnih nezakonitih prelazaka granica EU-a. Podacima Frontexa ukazuje se na to da zapadnobalkanska ruta sada čini više od 30 % ukupnog broja nezakonitih prelazaka granice utvrđenih dosad u 2015., a velika većina stigla je u EU preko vanjske granice Grčke. Većina migranata koji stižu središnjom sredozemnom rutom odnosi se na migrante iz Sirije i Eritreje koji prema podacima Eurostata za prvo tromjesečje 2015. imaju stopu priznavanja od više od 75 % u prvom stupnju. Jednako tako, većina tih migranata koji dolaze rutom istočnog Sredozemlja i zapadnobalkanskom rutom podrijetlom su iz Sirije i Afganistana.

Stanje se na granicama istočnog Sredozemlja dramatično pogoršalo u srpnju i kolovozu 2015. kada je utvrđena brojka od više od 137 000 nezakonitih migranata koji su ušli u Grčku preko Dodekaneza i sjeveroistočnog Egejskog otočja (posebno Kos i Lezbos) i preko grčko-turske granice. Jednako tako, u Italiju je stiglo više od 42 000 nezakonitih migranata preko središnjeg Sredozemlja, a u Mađarsku je u istom razdoblju ušlo 78 472 migranta preko mađarsko-srbijanske granice.

Grčka je primila 7 475 zahtjeva za međunarodnu zaštitu između 1. siječnja i 31. srpnja 2015. To predstavlja povećanje od 30 % u broju zahtjeva u usporedbi s istim razdobljem u 2014. (5 740). Tijekom tog razdoblja Italija je primila 39 183 zahtjeva za međunarodnu zaštitu, a Mađarska 98 072 zahtjeva što ukazuje na povećanje od 27 % (30 755) i 1290 % (7 055) u usporedbi s 2014.

Promjena demografske slike državljana koji stižu preko zapadnog Balkana prema Mađarskoj od početka 2015. i znatno povećanje broja dolazaka tijekom ljetnih mjeseci ukazuju na novu kriznu situaciju koja odgovara kriterijima predviđenima člankom 78. stavkom 3. Znatnim se povećanjem dolazaka sirijskih državljana tom rutom daje naznačiti da će tokovima ljudi koji dolaze vrlo vjerojatno biti potrebna međunarodna zaštita. Zbog eksponencijalnog porasta u brojevima u kratkom razdoblju Mađarska ima smanjenu mogućnost uspostaviti dostatna sredstva za kapacitet prihvata i postupke koji se odnose na azil, a koji zadovoljavaju trenutne zahtjeve. Stoga je Komisija Mađarskoj dodijelila hitnu pomoć u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju i Fonda za unutarnju sigurnost. Unatoč toj hitnoj potrebi za pružanjem pomoći, jačaju daljnja kretanja prema Austriji i Njemačkoj, a Mađarska je postala tranzitna zemlja za većinu migranata koji ne žele nastaviti s postupkom prijave ili se prijaviti za međunarodnu zaštitu u Mađarskoj. Slična migracijska kretanja mogu se promatrati i u Grčkoj i u Italiji. Daljnja mjera za premještanje iz tih triju država članica opravdana je na temelju stalnih migracijskih pritisaka s kojima se suočavaju sve tri države članice i činjenice

³ 3405. sastanak Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove, dokument Vijeća 11097/15

da većina osoba koje dolaze na vanjske granice EU-a traže zaštitu drugdje zbog zahtjevnog okruženja u kojem se nađu nakon dolaska u Italiju, Grčku i Mađarsku.

Zbog svojeg zemljopisnog položaja te zbog aktualnih sukoba u regiji u neposrednom susjedstvu Italija i Grčka u neposrednoj će budućnosti biti mnogo ranjivije od drugih država članica, a uz to, očekuje se da će nezabilježeni tokovi migranata nastaviti pristizati na njihova državna područja. Ti vanjski čimbenici povećanog migracijskog pritiska dodatni su uteg postojećim strukturnim nedostacima u njihovim sustavima azila, čime se dodatno dovodi u pitanje njihova sposobnost da na odgovarajući način odgovore na taj veliki pritisak.

Stoga je trenutačno migracijsko stanje u Italiji i Grčkoj jedinstveno u EU-u. Zbog pritiska na njihove kapacitete obrade zahtjeva za međunarodnu zaštitu i osiguravanja odgovarajućih uvjeta prihvata i integracijske perspektive osobama kojima je očit potrebna međunarodna zaštita sve druge države članice trebaju iskazati solidarnost.

Komisija će nastaviti pažljivo pratiti daljnji razvoj migracijskih tokova u svim državama članicama. Stoga se slične mjere mogu u budućnosti aktivirati u odnosu na države članice koje bi se mogle suočiti s kriznom situacijom iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja. To posebno uključuje moguće buduće mjere ako se situacija u istočnoj Ukrajini dodatno pogorša.

Institucije EU-a i ključni akteri već su izrazili svoja mišljenja na tu temu. U izjavi od 23. travnja 2015. Europsko vijeće obvezalo se da će razmotriti mogućnosti organizacije hitnog premještanja među svim državama članicama na dobrovoljnoj osnovi. U rezoluciji od 28. travnja 2015. Europski parlament pozvao je Vijeće da ozbiljno razmotri mogućnost pokretanja primjene članka 78. stavka 3. Ugovora.

UNHCR⁴ je pozvao EU da se obveže na instrumente za solidarnost unutar EU-a kako bi se pružila potpora posebno Grčkoj i Italiji, među ostalim premještanjem sirijskih izbjeglica koje su spašene na moru u različite zemlje diljem Europe na temelju pravednog sustava raspodjele. Sektor nevladinih organizacija također je izrazio svoja mišljenja u vezi s premještanjem osoba kojima je potrebna međunarodna zaštita⁵.

2. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

2.1. Sažetak predloženog djelovanja

Cilj je prijedlogom uvesti privremene mjere u području međunarodne zaštite u korist Italije, Grčke i Mađarske kako bi im se omogućilo da učinkovito riješe probleme povezane s trenutačnim velikim priljevom državljana trećih zemalja na svojim državnim područjima što opterećuje njihove sustave azila.

Mjere predviđene ovom Odlukom za posljedicu imaju i privremeno odstupanje od kriterija utvrđenih u članku 13. stavku 1. Uredbe (EU) br. 604/2013 i postupovne radnje, među ostalim rokove utvrđene u člancima 21., 22. i 29. te Uredbe. Pravna i postupovna jamstva utvrđena u Uredbi (EU) br. 604/2013, među ostalim i pravo na učinkovit pravni lijek, i dalje se primjenjuju u pogledu podnositelja zahtjeva obuhvaćenih ovom Odlukom.

⁴ Prijedlozi UNHCR-a o rješavanju aktualnih i budućih pristizanja tražitelja azila, izbjeglica i migranata morskim putem u Europu, ožujak 2015., dostupni na: <http://www.refworld.org/docid/55016ba14.html>.

⁵ Vidjeti na primjer ECRE-ov Plan od deset točaka za sprečavanje smrti na moru, 23. travnja 2015., dostupan na: www.ecre.org.

U skladu s člankom 78. stavkom 3. mjere koje se mogu poduzeti u korist država članica moraju biti privremene. Istodobno, kako bi se osiguralo da poduzete mjere imaju stvarni utjecaj u praksi i pružila istinska potpora Italiji, Grčkoj i Mađarskoj za svladavanje posljedica zbog priljeva migranata, trajanje tih mjera ne bi trebalo biti prekratko. Stoga se predlaže da se privremene mjere predviđene ovim prijedlogom primjenjuju u razdoblju od 24 mjeseca od stupanja na snagu ove Odluke.

Privremene mjere predviđene ovim prijedlogom odnose se prije svega na premještanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz Italije, Grčke i Mađarske u druge države članice, a kojima je *prima facie* očito potrebna međunarodna zaštita.

Ostale države članice, definirane u prijedlogu kao „države članice premještanja”, postaju odgovorne za razmatranje zahtjeva osobe koju treba premjestiti. Razmatranje zahtjeva provodit će se u skladu s pravilima utvrđenima u Direktivi 2011/95/EU i Direktivi 2005/85/EZ, a od 20. srpnja 2015. u skladu s pravilima utvrđenima u Direktivi 2013/32/EU kojom će se zamijeniti Direktiva 2005/85/EZ. Uvjeti prihvata temeljit će se na pravilima utvrđenima u Direktivi 2003/9/EZ, a od 20. srpnja 2015. na pravilima utvrđenima u Direktivi 2013/33/EU kojom će se zamijeniti Direktiva 2003/9/EZ.

Prijedlogom se uspostavlja brojčani cilj za podnositelje zahtjeva na temelju kojeg iz Italije treba premjestiti 15 600, iz Grčke 50 400, a iz Mađarske 54 000 osoba. Uz to, u prilogima su sadržana tri ključa raspodjele kojima je utvrđen broj podnositelja zahtjeva koje treba premjestiti iz Italije, Grčke i Mađarske u druge države članice. Ta raspodjela između Italije, Grčke i Mađarske temelji se na njihovim udjelima u ukupnom broju osoba koje su nezakonito prešle granice Italije, Grčke i Mađarske i kojima je očito potrebna međunarodna zaštita. Time se također uzima u obzir nagli porast broja nezakonitih prelazaka granice u Mađarskoj tijekom 2015., posebno u srpnju i kolovozu te tijekom srpnja i kolovoza 2015. u Grčkoj, kao i sve veći broj nezakonitih prelazaka granice u Italiji u srpnju i kolovozu ove godine. Predlaže se da Italija, Grčka i Mađarska ne budu države članice u koje se osobe premješta. Ukupan broj od 120 000 podnositelja zahtjeva koje bi trebalo premjestiti iz Italije, Grčke i Mađarske odgovara približno 62 % ukupnog broja osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita i koje su nezakonitim putem ušle u Italiju i Grčku u srpnju i kolovozu 2015., a u Mađarsku tijekom 2015. Posebno u slučaju Mađarske, predlaže se premještanje 54 000 podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu; od kraja srpnja ove godine u Mađarskoj je podneseno 98 072 zahtjeva. Stoga mjera premještanja predložena u ovoj Odluci predstavlja pravednu podjelu tereta između Italije, Grčke i Mađarske s jedne strane i država članica s druge strane.

Prijedlogom se predviđa da u iznimnim slučajevima u kojima država članica obavijesti Komisiju, navodeći opravdane razloge u skladu s temeljnim vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, da privremeno ne može sudjelovati, u cijelosti ili djelomično, u premještanju podnositelja zahtjeva, u razdoblju od jedne godine, trebala bi umjesto toga dati financijski doprinos u proračun EU-a u iznosu od 0,002 % BDP-a za pokrivanje pomoći kako bi se poduprla nastojanja svih ostalih država članica radi prevladavanja krizne situacije i posljedica nesudjelovanja te države članice u premještanju. U slučaju djelomičnog sudjelovanja u premještanju taj se iznos razmjerno smanjuje. Taj iznos treba dodijeliti Fondu za azil, migracije i integraciju u obliku namjenskih prihoda.

Mora se osigurati da solidarnost s državama članicama koje su pod posebnim pritiskom, u pogledu broja osoba koje treba premjestiti, ostane na istoj razini. Stoga bi osobe koje su prema ključu raspodjele bile predviđene za razmjestaj u državu članicu koja je obavijestila Komisiju i čiju je obavijest Komisija prihvatila trebalo preraspodijeliti među preostalim državama članicama.

Kako bi se osigurali jedinstveni uvjeti za provedbu premještanja u slučaju da jedna ili više država članica ne sudjeluje u premještanju podnositelja zahtjeva, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije. Kako bi se ostalim državama članicama preraspodijelile osobe koje su prema ključu raspodjele predviđene za državu članicu koja ne sudjeluje ili više njih, potrebno je provesti postupak ispitivanja zbog znatnih posljedica te preraspodjele iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 182/2011.

Područje primjene postupka premještanja utvrđenog u ovoj Odluci dvojako je ograničeno.

Prvo, predlaže se da se ova Odluka primjenjuje samo na podnositelje zahtjeva kojima je *prima facie* očito potrebna međunarodna zaštita. Ovim se prijedlogom ti podnositelji zahtjeva definiraju kao podnositelji zahtjeva s državljanstvima za koja prema podacima Eurostata prosječna stopa priznavanja u EU-u iznosi više od 75 %.

Drugo, predlaže se da se ova Odluka primjenjuje samo na podnositelje zahtjeva za koje bi Italija, Grčka ili Mađarska u načelu bile odgovorne države članice u skladu s kriterijima za prihvrat definiranim u Uredbi (EU) br. 604/2013. Na taj je način osigurano da se Uredba (EU) br. 604/2013 i dalje primjenjuje na te podnositelje zahtjeva koji se nalaze u Italiji, Grčkoj i Mađarskoj, uključujući one sa stopom priznavanja višom od 75 %, za koje jedan od objektivnih kriterija utvrđenih u toj Uredbi (primjerice prisutnost članova obitelji u drugoj državi članici) upućuje na to da bi druga država članica bila odgovorna. Stoga će se te podnositelje zahtjeva premjestiti u druge države članice primjenom Uredbe (EU) br. 604/2013, a ne kao dio privremenih mjera predviđenih ovim prijedlogom. Istodobno se Uredba (EU) br. 604/2013 i dalje primjenjuje i na osobe koje nisu premještene u okviru trenutnog sustava i koje druge države članice mogu vratiti u Italiju ili Mađarsku. U vezi s tim položaj je Grčke drukčiji jer su države članice, provedbom presude Europskog suda za ljudska prava M.S.S. protiv Belgije i Grčke, te nakon toga odluke u predmetu N.S. protiv Ujedinjene Kraljevine Suda Europske unije kojom je potvrđeno postojanje sustavnih nedostataka u postupku azila i u uvjetima prihvata tražitelja azila u Grčkoj, obustavile premještaje u Grčku u okviru dublinskog postupka.

Prijedlogom se utvrđuje jednostavan postupak premještanja kako bi se osigurao brz transfer dotičnih osoba u državu članicu premještanja. Za potrebe provedbe ove Odluke svaka država članica imenuje nacionalnu kontaktnu točku i o tome obavješćuje države članice i Europski potporni ured za azil (EASO).

Države članice redovito navode broj podnositelja zahtjeva koje se može premjestiti na njihovo državno područje. Italija, Grčka i Mađarska, uz pomoć EASO-a i, ako je primjenjivo, časnika za vezu država članica, na temelju navedenoga određuju pojedine podnositelje zahtjeve koje je moguće premjestiti u druge države članice. Pritom bi prednost trebalo dati ugroženim podnositeljima zahtjeva. Nakon odobrenja države članice premještanja formalnu odluku o premještanju podnositelja zahtjeva mora zatim donijeti Italija, Grčka ili Mađarska i dostaviti obavijest podnositelju zahtjeva. Prijedlogom se utvrđuje da se podnositelje zahtjeva čiji se otisci prstiju moraju uzeti u skladu s obvezama utvrđenima u članku 9. Uredbe (EU) br. 603/2013 ne smije premjestiti osim ako su im uzeti otisci prstiju. Prijedlogom se utvrđuje i da države članice zadržavaju pravo odbiti premještanje podnositelja zahtjeva ako postoji zabrinutost u pogledu državne sigurnosti ili javnog reda. Prijedlogom se predviđa da se svi postupovni koraci moraju provesti što je prije moguće i da se u svakom slučaju transfer podnositelja zahtjeva treba obaviti najkasnije dva mjeseca nakon što je država članica

premještanja izvijestila o broju podnositelja zahtjeva koje se može premjestiti u kratkom roku, uz mogućnost produljenja, ako je to opravdano, dodatna dva tjedna za državu članicu premještanja, ili četiri tjedna za Italiju, Grčku ili Mađarsku u slučaju opravdanih praktičnih prepreka.

Osim premještanja, prijedlogom se utvrđuju druge mjere potpore koje su predviđene za Italiju, Grčku i Mađarsku *sur place*. Prijedlogom se posebno predviđa povećanje potpora drugih država članica Italiji, Grčkoj i Mađarskoj što će koordinirati EASO i druge relevantne agencije. Cilj je pomoći trima državama članicama posebno u okviru pregleda i početnih faza obrade zahtjeva kao i u provedbi postupka premještanja utvrđenog u ovom prijedlogu (posebno pružanjem informacija i posebne pomoći dotičnim osobama i praktičnim rješenjima za provedbu premještanja).

U prijedlogu se navodi i obveza za Mađarsku da Komisiji podnese plan u kojem su sadržane odgovarajuće mjere u pogledu azila, prvog prihvata i vraćanja, a za Italiju i Grčku da taj plan ažuriraju, u svrhu jačanja kapaciteta, kvalitete i učinkovitosti njihovih sustava u tim područjima, kao i mjere kojima bi se osigurala pravilna primjena ove Odluke. Prijedlogom se predviđa mogućnost da Komisija, u određenim okolnostima, obustavi primjenu ove Odluke.

Prijedlogom su obuhvaćena posebna jamstva i obveze za podnositelje zahtjeva koji podliježu premještanju u drugu državu članicu. U prijedlogu se utvrđuju pravo na dobivanje informacija o postupku premještanja, pravo na obavijest o odluci o premještanju u kojoj se mora točno navesti država članica premještanja i pravo na premještanje s članovima obitelji u istu državu članicu premještanja. U prijedlogu se spominje i obveza da se prilikom donošenja odluke o državi članici premještanja u prvom redu mora voditi briga o najboljim interesima djeteta. To podrazumijeva, među ostalim, obvezu Italije, Grčke i Mađarske da obavijeste ostale države članice da je podnositelj zahtjeva kojeg treba premjestiti maloljetnik bez pratnje i da s državom članicom koja je iskazala interes za premještanje tog maloljetnika osiguraju da se prije premještanja napravi procjena najboljih interesa djeteta u skladu s Općom napomenom br. 14 (2013) Odbora UN-a za prava djeteta kako bi se u prvom redu povelala briga o njegovim najboljim interesima⁶. Prijedlogom se ističu i posljedice sekundarnih kretanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu ili korisnika međunarodne zaštite koji su bili dio sustava premještanja na temelju trenutačno primjenjivog prava EU-a, odnosno u slučajevima u kojima neovlašteno ulaze u državno područje druge države članice osim one koja je odgovorna (u ovom slučaju, država članica premještanja).

U prijedlogu se navodi mogućnost predviđena u članku 78. stavku 3. Ugovora, da Vijeće, na temelju prijedloga Komisije i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, donese privremene mjere u korist države članice osim Italije, Grčke i Mađarske ako bi se ta država članica našla u sličnoj kriznoj situaciji zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja. To bi moglo biti posebno potrebno ako se stanje u istočnoj Ukrajini dodatno pogorša. Prijedlogom se predviđa da takve mjere mogu, prema potrebi, uključivati obustavu obveza te države članice predviđenih ovom Odlukom.

Prijedlogom se utvrđuje da će se za mjere premještanja predviđene ovom Odlukom izdvojiti financijska potpora Fonda za azil, migracije i integraciju (FAMI) osnovanog Uredbom (EU) br. 516/2014. U tu svrhu države članice premještanja primaju paušalni iznos od 6 000 EUR za svakog podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je premješten iz Italije, Grčke i Mađarske u skladu s ovom Odlukom. Financijska potpora dodijelit će se u okviru postupaka utvrđenih u članku 18. Uredbe (EU) br. 516/2014. U vezi s troškovima transfera, prijedlogom

6

http://www2.ohchr.org/English/bodies/crc/docs/GC/CRC_C_GC_14_ENG.pdf.

se predviđa da Italija, Grčka i Mađarska prime paušalni iznos od 500 EUR za svaku osobu koja je premještena iz njihova državnog područja.

Prijedlogom se zahtijeva od Komisije da izvršiti Vijeće svakih šest mjeseci o provedbi ove Odluke i o provedbi planova na temelju informacija koje dostave Italija, Grčka i Mađarska.

Konačno, prijedlogom se utvrđuje da se ova Odluka primjenjuje na osobe koje uđu u državno područje Italije, Grčke i Mađarske od dana stupanja na snagu Odluke. Odluka će se također primijeniti na podnositelje zahtjeva koji su stigli na državno područje tih država članica jedan mjesec prije stupanja na snagu ove Odluke.

2.2. Pravna osnova

Pravna je osnova za predloženu Odluku Vijeća članak 78. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

U skladu s odredbama Protokola br. 21 priloženog UFEU-u o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, Ujedinjena Kraljevina i Irska ne sudjeluju u donošenju mjera Vijeća koje se predlažu na temelju glave V. trećeg dijela UFEU-a. Ujedinjena Kraljevina i Irska mogu obavijestiti Vijeće, u roku od tri mjeseca nakon predstavljanja prijedloga ili inicijative, ili u bilo kojem trenutku nakon njihova donošenja, da žele sudjelovati u donošenju i primjeni bilo koje takve predložene mjere.

U skladu s odredbama Protokola br. 22 priloženog UFEU-u o stajalištu Danske, Danska ne sudjeluje u donošenju mjera Vijeća koje se predlažu na temelju glave V. trećeg dijela UFEU-a. Danska može u svakom trenutku u skladu sa svojim ustavnim zahtjevima obavijestiti ostale države članice da želi u cijelosti primijeniti sve odgovarajuće mjere donesene na temelju glave V. UFEU-a.

Europska zajednica sklopila je sporazume s Islandom, Norveškom, Švicarskom i Lihtenštajnom na temelju kojih su te države pridružene dublinskoj pravnoj stečevini i pravnoj stečevini sustava „Eurodac” (Uredba 343/2003 zamijenjena Uredbom 604/2013 i Uredba 2725/2000 koja će biti zamijenjena Uredbom 603/2014). Ovaj se prijedlog ne smatra razvojem dublinske pravne stečevine niti pravne stečevine sustava „Eurodac” i stoga ne postoji obveza pridruženih država da obavješćuju Komisiju prihvaćaju li ovu Odluku, nakon što je odobri Vijeće. Pridružene države mogu ipak odlučiti da dobrovoljno sudjeluju u privremenim mjerama iz ove Odluke.

2.3. Načelo supsidijarnosti

Na temelju glave V. UFEU-a o području slobode, sigurnosti i pravde Europskoj uniji dodjeljuju se određene ovlasti o tim pitanjima. Te se ovlasti moraju izvršavati u skladu s člankom 5. Ugovora o Europskoj uniji, odnosno ako i u mjeri u kojoj ciljeve predloženog djelovanja države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se zbog opsega ili učinaka predloženog djelovanja mogu bolje ostvariti na razini Europske unije.

Hitnom situacijom nastalom zbog prethodno opisanog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja u Italiju, Grčku i Mađarsku uvelike se opterećuju njihovi sustavi azila i resursi. Stoga te druge države članice mogu postati odredišta sekundarnih kretanja tih osoba iz Italije, Grčke i Mađarske. Jasno je da mjere pojedinačnih država članica nisu dovoljne da se na zadovoljavajući način reagira na zajedničke izazove s kojima su u tom području suočene sve države članice. Stoga je djelovanje EU-a u tom području ključno.

2.4. Načelo proporcionalnosti

Različite financijske i operativne mjere koje su dosad poduzeli Europska komisija i EASO u svrhu pružanja potpore sustavima azila Italije, Grčke i Mađarske pokazale su se nedostatnima za rješavanje trenutačne krize u tim državama članicama. S obzirom na hitnost i težinu situacije zbog prethodno opisanog priljeva migranata, odabirom daljnjeg djelovanja EU-a ne prelazi se ono što je potrebno za učinkovito rješavanje situacije. Prijedlogom se u razdoblju od dvije godine posebno predviđa premještanje 15 600 podnositelja zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Italije, 50 400 iz Grčke te 54 000 iz Mađarske na područje drugih država članica. Na temelju statističkih podataka iz srpnja i kolovoza 2015. za Italiju i Grčku te cijele 2015. godine za Mađarsku, broj osoba koje treba premjestiti iznosi 36 % u odnosu na ukupan broj nezakonitih prelazaka granice u Italiji, Grčkoj i Mađarskoj.

Ostali državljani trećih zemalja koji jesu ili nisu podnijeli zahtjev za međunarodnu zaštitu neće biti obuhvaćeni sustavom premještanja i za njih će i dalje biti odgovorne Italija, Grčka i Mađarska ili država koja je utvrđena kao odgovorna država članica u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013. U isto vrijeme, potpora koju države članice premještanja pruže Italiji, Grčkoj i Mađarskoj povezana je s obvezom na temelju koje te tri države članice moraju podnositi izvješća o planovima u kojima su sadržane posebne mjere koje poduzimaju Italija, Grčka i Mađarska pri čemu praćenje tog postupka provodi Komisija, kako bi se osiguralo da, nakon prestanka primjene postupka premještanja predviđenog ovim prijedlogom, njihovi sustavi azila i migracija budu bolje opremljeni za svladavanje situacija u kojima postoji izniman pritisak.

2.5. Utjecaj na temeljna prava

Zbog uvođenja privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije, Grčke i Mađarske, temeljna prava podnositelja zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita bit će zajamčena kako je predviđeno Poveljom EU-a o temeljnim pravima („Povelja”).

Posebno, osiguravanjem dotičnim osobama brzi pristup odgovarajućem postupku za priznavanje međunarodne zaštite, ovom se Odlukom nastoji zaštititi pravo na azil i osigurati poštovanje zabrane prisilnog udaljenja ili vraćanja (*non-refoulement*), kako je predviđeno člancima 18. i 19. Povelje. Osim toga, osiguravanjem transfera dotičnih osoba u državu članicu koja je u mogućnosti pružiti im odgovarajuće uvjete prihvata i mogućnosti integracije, ovom se Odlukom nastoji osigurati potpuno poštovanje prava na dostojanstvo i zaštitu od mučenja te neljudskog ili ponižavajućeg postupanja ili kažnjavanja, kako je predviđeno člancima 1. i 4. Povelje. Ovom se Odlukom također nastoje zaštititi prava djeteta u skladu s člankom 24. Povelje i pravo na obiteljsko jedinstvo u skladu s člankom 7. Povelje.

2.6. Utjecaj na proračun

Ovim prijedlogom nastaju dodatni troškovi za proračun EU-a u ukupnom iznosu od 780 000 000 EUR.

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o uvođenju privremenih mjera u području međunarodne zaštite u korist Italije, Grčke i Mađarske

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 78. stavak 3.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta,

budući da:

- (1) U skladu s člankom 78. stavkom 3. Ugovora, u slučaju da se jedna ili više država članica nađe u hitnoj situaciji zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja, Vijeće, na prijedlog Komisije, može donijeti privremene mjere u korist dotične države članice ili dotičnih država članica.
- (2) U skladu s člankom 80. Ugovora, politike Unije u području graničnih kontrola, azila i imigracija te njihova provedba trebale bi biti regulirane načelom solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti među državama članica, a akti Unije doneseni u tom području moraju sadržavati odgovarajuće mjere za primjenu tog načela.
- (3) Nedavna krizna situacija na Sredozemlju potaknula je institucije Unije da hitno priznaju postojanje izvanrednih migracijskih tokova u toj regiji i poduzmu konkretne mjere solidarnosti u korist najizloženijih država članica. Europska komisija na zajedničkom je sastanku ministara vanjskih i unutarnjih poslova 20. travnja 2015. posebno predstavila plan od deset točaka izravnih mjera kao odgovor na tu krizu, među ostalim i obvezu razmatranja mogućnosti mehanizma hitnog premještanja.
- (4) Europsko vijeće u svojim je zaključcima od 23. travnja 2015., među ostalim, odlučilo ojačati unutarnju solidarnost i odgovornost, a posebno se obvezalo povećati hitnu pomoć najizloženijim državama članicama i razmotriti mogućnosti organizacije hitnog premještanja među državama članicama na dobrovoljnoj osnovi te rasporediti timove Europskog potpornog ureda za azil (EASO) u najizloženije države članice za zajedničku obradu zahtjeva za međunarodnu zaštitu, uključujući registraciju i uzimanje otisaka prstiju.
- (5) Europski parlament u rezoluciji od 28. travnja 2015. ponovno je naglasio potrebu da Unija svoj odgovor na nedavne tragedije u Sredozemlju temelji na solidarnosti i pravednoj podjeli odgovornosti te pojača napore u tom području prema državama članicama koje prihvataju najveći broj izbjeglica i podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu, u apsolutnom ili proporcionalnom smislu.
- (6) Europsko je vijeće na sastanku 25. i 26. lipnja 2015. odlučilo, među ostalim, da se na tri ključna aspekta mora usporedno raditi: premještanju / ponovnom naseljavanju, vraćanju / ponovnom prihvatu / reintegraciji i suradnja sa zemljama porijekla i

tranzitnim zemljama. Europsko vijeće postiglo je dogovor, u kontekstu trenutačne izvanredne situacije i predanosti jačanju solidarnosti i odgovornosti, o privremenom i iznimnom premještanju 40 000 osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice tijekom razdoblja od dvije godine, u čemu bi sudjelovale sve države članice. Pozvalo je na brzo donošenje Odluke Vijeća kako bi se postigao taj cilj i zaključilo da bi države članice u tu svrhu trebale konsenzusom postići dogovor o raspodjeli tih osoba u skladu s posebnim situacijama država članica.

- (7) Posebne situacije država članica proizlaze posebno iz migracijskih tokova u drugim zemljopisnim regijama, kao što je migracijska zapadnobalkanska ruta.
- (8) Nekoliko država članica suočilo se sa znatnim povećanjem ukupnog broja migranata, uključujući podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu, koji su ušli u njihova državna područja 2014. i u prvim mjesecima 2015. Nekoliko država članica primilo je hitnu financijsku pomoć od Europske komisije dok je EASO ponudio operativnu potporu kako bi se tim državama članicama pomoglo da se lakše nose s tim povećanjem.
- (9) Među državama članicama u kojima su zabilježene situacije iznimnog pritiska i u kontekstu nedavnih tragičnih događaja na Sredozemlju, posebno su Italija i Grčka, a nedavno i Mađarska, doživjele nezapamćene dotoke migranata, uključujući podnositelje zahtjeva za međunarodnu zaštitu kojima je očito potrebna međunarodna zaštita, koji dolaze na njihova državna područja i stvaraju znatan pritisak na njihove migracijske sustave i sustave azila.
- (10) Vijeće se 20. srpnja 2015. usuglasilo o općem pristupu nacrtu odluke o uspostavi privremenog i iznimnog mehanizma premještanja osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice. Istog su dana u skladu s posebnim situacijama država članica predstavnici vlada država članica, sastajući se u okviru Vijeća, konsenzusom donijeli Rezoluciju o premještanju 40 000 osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Grčke i Italije. Tijekom razdoblja od dvije godine 24 000 osoba bit će premješteno iz Italije, a 16 000 iz Grčke.
- (11) Tijekom posljednjih tjedana migracijski se pritisak naglo pojačao na južnim vanjskim kopnenim i morskim granicama, a pomicanje migracijskih tokova nastavilo se od središnjeg prema istočnom Sredozemlju i zapadnobalkanskom rutom prema Mađarskoj, kao posljedica sve većeg broja migranata koji dolaze u Grčku i iz Grčke. S obzirom na situaciju trebalo bi omogućiti daljnje privremene mjere kako bi se ublažio pritisak zbog povećanog broja zahtjeva za azil iz Italije i Grčke, kao i nove mjere u korist Mađarske.
- (12) Prema podacima Europske agencije za upravljanje operativnom suradnjom na vanjskim granicama (Frontex) rute središnjeg i istočnog Sredozemlja bile su rute kojima se najčešće koristilo za nezakonite prelaskе granica Unije u prvih osam mjeseci 2015. Od početka ove godine oko 116 000 migranata nezakonitim je putem stiglo u Italiju (uključujući oko 10 000 nezakonitih migranata koje su registrirala lokalna tijela, ali ih Frontex još nije zabilježio u svojim podacima). U svibnju i lipnju ove godine Frontex je utvrdio 34 691 nezakonitih prelazaka granica, a tijekom srpnja i kolovoza 42 356, što znači povećanje od 20 %. Grčka je zabilježila snažan porast 2015. U zemlju je stiglo više od 211 000 nezakonitih migranata (uključujući oko 28 000 nezakonitih migranata koje su lokalna tijela registrirala, ali ih Frontex još nije zabilježio u svojim podacima). U svibnju i lipnju ove godine Frontex je zabilježio 53 624 nezakonitih prelazaka granice, a 137 000 u srpnju i kolovozu, što znači povećanje od 250 %. U Mađarskoj je zabilježeno više od 145 000 nezakonitih

prelazaka granice u prvih osam mjeseci 2015. (uključujući oko 3 000 nezakonitih migranata koje su lokalna tijela registrirala, ali ih Frontex još nije zabilježio u svojim podacima). U svibnju i lipnju ove godine zabilježeno je 53 642 nezakonitih prelazaka granice, a 78 472 u srpnju i kolovozu, što znači povećanje od 150 %. Znatna udio ukupnog broja nezakonitih migranata u tim regijama činili su migranti s državljanstvima koja, na temelju podataka Eurostata, imaju visoku stopu priznavanja na razini EU-a.

- (13) Prema podacima Eurostata i Europskog potpornog ureda za azil (EASO) 39 183 osobe u razdoblju od siječnja do srpnja 2015. zatražilo je međunarodnu zaštitu u Italiji u usporedbi s 30 755 u istom razdoblju 2014. (povećanje od 27 %). Slično je povećanje broja zahtjeva zabilježeno u Grčkoj sa 7 475 podnositelja zahtjeva (povećanje od 30 %). Mađarska se suočila s vrlo naglim povećanjem u prvoj polovini 2015. u usporedbi s istim razdobljem 2014.: 98 072 osobe zatražile su međunarodnu zaštitu u razdoblju od siječnja do srpnja 2015. u usporedbi sa 7 055 osoba u istom razdoblju 2014. To odgovara povećanju od 1290 %.
- (14) Kako bi se pomoglo Italiji i Grčkoj, dosad su u okviru migracijske politike i politike azila poduzete mnoge mjere, uključujući pružanje znatne hitne pomoći i operativnu potporu Europskog potpornog ureda za azil. Kad je riječ o isplaćenim sredstvima za razdoblje od 2007. do 2013. u okviru općeg programa „Solidarnost i upravljanje migracijskim tokovima” (SOLID) Italija je drugi najveći korisnik, a Grčka treći, uz znatna sredstva koja su tim dvjema državama dodijeljena za hitne slučajeve. U razdoblju od 2014. do 2020. glavni korisnici Fonda za azil, migracije i integraciju (FAMI) i dalje će biti Italija i Grčka. Mađarska je u razdoblju od 2007. do 2013. iz fondova SOLID primila 25,5 milijuna EUR, uključujući hitnu pomoć te će primiti više od 64 milijuna EUR za razdoblje od 2014. do 2020. iz Fonda za azil, migracije i integraciju i Fonda za unutarnju sigurnost (Granice). Usto, u okviru oba fonda, Mađarskoj je 2014. i 2015. već dodijeljena znatna hitna pomoć.
- (15) Zbog aktualne nestabilnosti i sukoba u neposrednom susjedstvu Italije i Grčke te posljedica migracijskih tokova za Mađarsku, na njihove će se migracijske sustave i sustave azila i dalje stvarati intenzivan pritisak, dok znatnom dijelu migranata može biti potrebna međunarodna zaštita. To pokazuje da je uvelike potrebno solidarizirati se s Italijom, Grčkom i Mađarskom te dopuniti dosadašnja djelovanja privremenim mjerama u pogledu azila i migracija.
- (16) Potrebno je napomenuti da je u Odluci o uspostavi privremenog i iznimnog mehanizma premještanja osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice od [datum] utvrđena obveza Italije i Grčke da osiguraju strukturna rješenja kako bi ublažile izniman pritisak na svoje sustave azila i migracijske sustave uspostavom čvrstog i strateškog okvira kao odgovora na kriznu situaciju i jačanjem tekućeg procesa reformi u tim područjima. Planovi koje Italija i Grčka u tu svrhu trebaju predstaviti trebali bi biti prilagođeni kako bi se ova Odluka uzela u obzir. Isto tako, Mađarska bi trebala na dan stupanja na snagu ove Odluke Komisiji predstaviti plan u kojem bi trebale biti sadržane odgovarajuće mjere u pogledu azila, prvog prihvata i vraćanja u svrhu jačanja kapaciteta, kvalitete i učinkovitosti njezina sustava u tim područjima, kao i mjere za osiguravanje odgovarajuće provedbe ove Odluke kako bi joj se omogućilo da se, nakon prestanka primjene ove Odluke, bolje nosi s mogućim povećanim priljevom migranata na svoje državno područje.

- (17) Imajući na umu da je Europsko vijeće postiglo dogovor o paketu međusobno povezanih mjera, Komisiji bi se, prema potrebi i nakon što se dotičnoj državi pruži prilika da izloži svoje stajalište, trebala povjeriti ovlast za obustavu primjene ove Odluke na ograničeno vrijeme ako Italija, Grčka ili Mađarska u tom pogledu ne budu poštovala svoje obveze.
- (18) U slučaju da se koja od država članica suoči sa sličnom hitnom situacijom zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja, Vijeće, na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, može donijeti privremene mjere u korist dotične države članice, na temelju članka 78. stavka 3. Ugovora.
- (19) Prema potrebi, takve mjere mogu uključivati obustavu obveza te države članice predviđenih ovom Odlukom. Na odgovarajući se način uzima u obzir činjenica da Mađarska nije dala nikakva jamstva u skladu s Odlukom o uspostavi privremenog i iznimnog mehanizma premještanja osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice donesenom [datum] 2015. i stoga nema potrebe da se u ovoj Odluci formalno obustavi njezino sudjelovanje, kako je utvrđeno u članku 9. prethodno navedene Odluke.
- (20) U skladu s člankom 78. stavkom 3. Ugovora predviđene mjere u korist Italije, Grčke i Mađarske trebale bi biti privremene naravi. Kako bi se osiguralo da se mjerama predviđenima ovom Odlukom zaista može pomoći Italiji, Grčkoj i Mađarskoj da se nose sa znatnim migracijskim tokovima na svojim državnim područjima, potrebna su 24 mjeseca.
- (21) Mjere premještanja iz Italije, Grčke i Mađarske predviđene ovom Odlukom povlače za sobom privremeno odstupanje od pravila utvrđenog u članku 13. stavku 1. Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća⁷ prema kojem bi Italija, Grčka i Mađarska inače bile odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu na temelju kriterija utvrđenih u poglavlju III. te Uredbe, kao i privremeno odstupanje od postupovnih koraka, među ostalim rokova, utvrđenih u člancima 21., 22. i 29. te Uredbe. Ostale odredbe Uredbe (EU) br. 604/2013, među kojima su provedbena pravila utvrđena u Uredbi Komisije (EZ) br. 1560/2013 i Provedbenoj uredbi Komisije (EU) br. 118/2014, i dalje se primjenjuju, kao i u njima navedena pravila u vezi s obvezom države članice koja obavlja transfer da pokrije troškove transfera podnositelja zahtjeva u državu članicu premještanja, u vezi sa suradnjom na transferima među državama članicama te u vezi s prijenosom podataka s pomoću elektroničke komunikacijske mreže „DubliNet”. Ova Odluka za posljedicu ima i odstupanje od pristanka podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu iz članka 7. stavka 2. Uredbe (EU) br. 516/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.⁸

⁷ Uredba (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva (SL L 180, 29.6.2013., str. 31.).

⁸ Uredba (EU) br. 516/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju, o izmjeni Odluke Vijeća 2008/381/EZ i o stavljanju izvan snage odluka br. 573/2007/EZ i br. 575/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Vijeća 2007/435/EZ (SL L 150, 20.5.2014., str. 168.).

- (22) Mjerama premještanja ne oslobađaju se države članice od potpune primjene odredaba Uredbe (EU) br. 604/2013, među ostalim onih koje se odnose na spajanje obitelji, posebnu zaštitu maloljetnika bez pratnje i diskrecijsku klauzulu iz humanitarnih razloga.
- (23) Trebalo je odrediti koje kriterije primijeniti pri odlučivanju o tome koje podnositelje zahtjeva i koliko njih treba premjestiti iz Italije, Grčke i Mađarske, ne dovodeći u pitanje odluke o zahtjevima za azil donesene na nacionalnoj razini. Jasan i upotrebljiv sustav predviđen je na temelju praga prosječne stope odluka o odobravanju međunarodne zaštite u prvostupanjskim postupcima na razini Unije, kako je utvrdio Eurostat, u odnosu na ukupan broj prvostupanjskih odluka o zahtjevima za međunarodnu zaštitu na razini Unije, na temelju najnovijih dostupnih statističkih podataka. S jedne strane, tim bi se pragom moralo što je više moguće osigurati da svi podnositelji zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita mogu u potpunosti i brzo ostvariti svoja prava na zaštitu u državi članici premještanja. S druge strane, time bi se što je više moguće spriječilo da podnositelji zahtjeva koji će vjerojatno primiti negativnu odluku u vezi sa zahtjevom budu premješteni u drugu državu članicu, čime bi se neopravdano produljio njihov boravak u Uniji. Za potrebe ove Odluke trebalo bi upotrijebiti prag od 75 % na temelju najnovijih ažuriranih tromjesečnih podataka Eurostata za prvostupanjske odluke.
- (24) Privremene mjere namijenjene su smanjenju znatnog pritiska na sustave azila Italije, Grčke i Mađarske, posebno premještanjem većeg broja podnositelja zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita, a koji su na državno područje Italije, Grčke i Mađarske ušli nakon datuma stupanja na snagu ove Odluke. Na temelju ukupnog broja državljana trećih zemalja koji su 2015. u Italiju, Grčku i Mađarsku ušli nezakonito te broja onih kojima je očito potrebna međunarodna zaštita, ukupno 120 000 podnositelja zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita trebalo bi premjestiti iz Italije, Grčke i Mađarske. Taj broj odgovara približno 62 % ukupnog broja državljana trećih zemalja kojima je očito potrebna međunarodna zaštita, a koji su u Italiju i Grčku u srpnju i kolovozu 2015. te u Mađarsku tijekom 2015. ušli nezakonito. Mjerom premještanja predloženom u ovoj Odluci opterećenje između Italije, Grčke i Mađarske s jedne i ostalih država članica s druge strane pravedno se raspodjeljuje, s obzirom na ukupne dostupne podatke o nezakonitim prelascima granica 2015. Uspoređujući podatke iz Italije, Grčke i Mađarske, 13 % tih podnositelja zahtjeva trebalo bi premjestiti iz Italije, 42 % iz Grčke i 45 % iz Mađarske.
- (25) Premještanje podnositelja zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita trebalo bi provesti na temelju ključa raspodjele utvrđenog u prilogima I., II. i III. Predloženi ključ raspodjele trebao bi se temeljiti na a) broju stanovnika (ponderiranje 40 %), b) ukupnom BDP-u (ponderiranje 40 %), c) prosječnom broju zahtjeva za azil na milijun stanovnika u razdoblju 2010. – 2014.⁹ (ponderiranje 10 %, s tim da učinak ne može iznositi više od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a kako bi se izbjegli nerazmjerni učinci tog kriterija na ukupnu raspodjelu) i d) stopi nezaposlenosti (ponderiranje 10 %, s tim da učinak ne može iznositi više od 30 % zbroja učinaka broja stanovnika i BDP-a kako bi se izbjegli nerazmjerni učinci tog kriterija na ukupnu raspodjelu). Ključem raspodjele utvrđenom u prilogima I., II. i III. ovoj Odluci uzima se u obzir činjenica da države članice iz kojih će se osobe premještati ne bi trebale biti države članice u koje ih se premješta.

⁹

Kad je riječ o Hrvatskoj, uzima se u obzir razdoblje od 2013. do 2014.

- (26) Ako neka država članica obavijesti Komisiju da, u iznimnim okolnostima i zbog opravdanih razloga koji su u skladu s temeljnim vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji, u razdoblju od jedne godine, u potpunosti ili djelomično, ne može sudjelovati u premještanju podnositelja zahtjeva, trebala bi umjesto toga financijski pridonijeti proračunu EU-a u iznosu od 0,002 % BDP-a za pokrivanje pomoći kako bi se poduprla nastojanja svih ostalih država članica radi prevladavanja krizne situacije i posljedica nesudjelovanja te države članice u premještanju. U slučaju djelomičnog sudjelovanja u premještanju taj se doprinos razmjerno umanjuje. Taj doprinos treba dodijeliti Fondu za azil, migracije i integraciju kao namjenski prihod.
- (27) Mora se osigurati da solidarnost s državama članicama koje su pod posebnim pritiskom, u smislu broja osoba koje je potrebno premjestiti, ostane na istoj razini. Stoga bi osobe koje su prema ključu raspodjele predviđene za državu članicu koja je obavijestila Komisiju i čiju je obavijest Komisija prihvatila trebalo preraspodijeliti preostalim državama članicama.
- (28) Kako bi se, u slučaju nesudjelovanja jedne ili više država članica u premještanju podnositelja zahtjeva, zajamčili jednaki uvjeti za provedbu premještanja, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije¹⁰.
- (29) Kako bi se ostalim državama članicama preraspodjelile osobe koje su prema ključu raspodjele predviđene za državu članicu koja ne sudjeluje ili više njih, potrebno je provesti postupak ispitivanja zbog znatnih posljedica te preraspodjele iz članka 2. stavka 1. točke (a) Uredbe (EU) br. 182/2011.
- (30) Fondom za azil, migracije i integraciju (FAMI) osnovanim Uredbom (EU) br. 516/2014 pruža se potpora aktivnostima podjele opterećenja o kojima su se države članice usuglasile, a Fond je otvoren razvoju novih politika u tom području. Člankom 7. stavkom 2. Uredbe (EU) br. 516/2014 predviđa se mogućnost da države članice provode mjere povezane s premještanjem podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu u okviru svojih nacionalnih programa, dok se člankom 18. iste Uredbe predviđa mogućnost dobivanja paušalnog iznosa od 6 000 EUR za premještaj korisnika međunarodne zaštite iz druge države članice.
- (31) U cilju provedbe načela solidarnosti i pravedne podjele odgovornosti te uzimajući u obzir da se ovom Odlukom dodatno razvija politika u tom području, primjereno je osigurati da države članice koje iz Italije, Grčke ili Mađarske premjeste podnositelje zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita u skladu s ovom Odlukom dobiju paušalni iznos za svaku premještenu osobu jednak iznosu iz članka 18. Uredbe (EU) br. 516/2014, a taj se iznos osigurava primjenom istih postupaka. Time dolazi i do privremenog odstupanja od članka 18. Uredbe 516/2014 jer paušalni iznos treba biti isplaćen s obzirom na premještene podnositelje zahtjeva, a ne korisnike međunarodne zaštite. Takvo privremeno širenje opsega potencijalnih primatelja paušalnog iznosa nedvojbeno se smatra sastavnim dijelom hitnog programa uspostavljenog ovom Odlukom. Štoviše, kad je riječ o troškovima premještanja osoba u skladu s ovom Odlukom, primjereno je omogućiti da Italija, Grčka i Mađarska dobiju paušalni iznos od 500 EUR za svaku osobu koju premjeste sa svojeg državnog područja. Radi provedbe mjera iz ove Odluke države članice trebale bi imati pravo na

¹⁰ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

dodatno pretfinanciranje koje bi bilo isplaćeno 2016. nakon pregleda njihovih nacionalnih programa u okviru Fonda za azil, migracije i integraciju.

- (32) Potrebno je osigurati brzu uspostavu postupka premještanja te provedbu privremenih mjera uz blisku administrativnu suradnju država članica i operativnu potporu koju pruža Europski potporni ured za azil.
- (33) Do okončanja postupka premještanja podnositelja zahtjeva potrebno je voditi računa o državnoj sigurnosti i javnom redu. Uz potpuno poštovanje temeljnih prava podnositelja zahtjeva, uključujući relevantna pravila o zaštiti osobnih podataka, ako država članica iz opravdanih razloga smatra da je određeni podnositelj zahtjeva opasan po državnu sigurnost ili javni red, o tome treba obavijestiti druge države članice.
- (34) Pri odlučivanju koje bi podnositelje zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita trebalo premjestiti iz Italije, Grčke i Mađarske prednost bi trebalo dati ranjivim podnositeljima zahtjeva u smislu članaka 21. i 22. Direktive 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹¹. U tom pogledu od primarne bi važnosti trebale biti posebne potrebe podnositelja zahtjeva, među ostalim njihovo zdravlje. Najbolji interesi djeteta trebali bi uvijek biti na prvom mjestu.
- (35) Integracija podnositelja zahtjeva kojima je očito potrebna međunarodna zaštita u društvo zemlje domaćina osnova je za dobro funkcioniranje zajedničkog europskog sustava azila. Osim toga, kako bi se odlučilo koja bi konkretna država članica trebala biti država članica premještanja, posebnu je pozornost potrebno posvetiti posebnim kvalifikacijama i osobinama dotičnih podnositelja zahtjeva, kao što su njihove jezične vještine i druge osobne informacije temeljene na dokazanim obiteljskim, kulturnim ili društvenim vezama kojima bi se olakšala njihova integracija u državi članici premještanja. Kad je riječ o posebno ranjivim podnositeljima zahtjeva, potrebno je procijeniti može li država članica premještanja tim podnositeljima zahtjeva pružiti odgovarajuću potporu i voditi računa o nužnosti pravedne raspodjele tih podnositelja zahtjeva među državama članicama. Uz dužno poštovanje načela nediskriminacije, države članice premještanja mogu navesti svoje preferencije za podnositelje zahtjeva uvažavajući navedene podatke na temelju kojih Italija, Grčka i Mađarska, savjetujući se s Europskim potpornim uredom za azil i, prema potrebi, časnicima za vezu, mogu izraditi popis mogućih podnositelja zahtjeva utvrđenih za premještanje u tu državu članicu.
- (36) Imenuju li države članice časnike za vezu u Mađarskoj, trebala bi se olakšati učinkovita provedba postupka premještanja, uključujući odgovarajuće identificiranje podnositelja zahtjeva koje je potrebno premjestiti te posebno uzimajući u obzir njihovu ranjivost i njihove kvalifikacije. Kad je riječ o imenovanju časnika za vezu u Mađarskoj i obavljanju njihovih zadaća, država članica premještanja i Mađarska trebale bi razmjenjivati sve relevantne informacije i održavati blisku suradnju tijekom cijelog postupka premještanja.
- (37) Pravna i postupovna jamstva utvrđena u Uredbi (EU) br. 604/2013 i dalje se primjenjuju u pogledu podnositelja zahtjeva obuhvaćenih ovom Odlukom. Usto, podnositelje zahtjeva trebalo bi obavijestiti o postupku premještanja utvrđenom u ovoj Odluci te im dostaviti odluku o premještanju koja predstavlja odluku o transferu u

¹¹ Direktiva 2013/33/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o utvrđivanju standarda za prihvatanje podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu (preinaka) (SL L 180, 29.6.2013., str. 96.).

smislu članka 26. Uredbe (EU) br. 604/2013. S obzirom na to da, na temelju prava EU-a, podnositelj zahtjeva ne može birati državu članicu odgovornu za njegov zahtjev, trebao bi, u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013, imati pravo na učinkovit pravni lijek protiv odluke o premještanju, no samo u pogledu poštovanja njegovih temeljnih prava. U skladu s člankom 27. navedene Uredbe države članice u svojem nacionalnom pravu mogu odrediti da se žalbom na odluku o transferu premještanje podnositelja zahtjeva automatski ne odlaže, ali da dotična osoba može zahtijevati odgodu provedbe odluke o transferu do zaključenja postupka žalbe.

- (38) Prije i nakon što su premješteni u države članice premještanja, podnositelji zahtjeva trebali bi uživati prava i jamstva utvrđena u Direktivi Vijeća 2003/9/EZ¹² i Direktivi Vijeća 2005/85/EZ¹³, a od 20. srpnja 2015. i u Direktivi 2013/33/EU te Direktivi 2013/32/EU¹⁴ Europskog parlamenta i Vijeća, uključujući njihove posebne prihvatne i postupovne potrebe. Osim toga, Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000¹⁵ i, od 20. srpnja 2015., Uredba (EU) br. 603/2013¹⁶ i dalje se primjenjuje kad je riječ o podnositeljima zahtjeva obuhvaćenima ovom Odlukom.
- (39) Sekundarnim kretanjima premještenih osoba iz države članice premještanja u druge države članice mogla bi se onemogućiti učinkovita primjena ove Odluke i stoga je potrebno poduzeti mjere kako bi se ta kretanja izbjegla. Podnositelje zahtjeva potrebno je informirati posebno o posljedicama njihova daljnjeg nezakonitog kretanja unutar država članica i o činjenici da, ako im država članica premještanja odobri međunarodnu zaštitu, u načelu uživaju prava povezana s međunarodnom zaštitom samo u toj državi članici.
- (40) Usto, u skladu s ciljevima utvrđenima u Direktivi Vijeća 2013/33/EU, usklađivanje uvjeta prihvata među državama članicama trebalo bi pridonijeti ograničavanju sekundarnih kretanja podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu na koja utječu različiti uvjeti njihova prihvata. Radi postizanja istog cilja države članice trebale bi razmotriti nametanje obveza javljanja te omogućiti podnositeljima zahtjeva za međunarodnu zaštitu materijalne uvjete prihvata poput smještaja, hrane i odjeće samo u naravi, kao i, prema potrebi, osigurati izravno premještanje podnositelja zahtjeva u državu članicu premještanja. Nadalje, kao što je predviđeno pravnom stečevinom o azilu i schengenskom pravnom stečevinom, tijekom razdoblja razmatranja zahtjeva za

¹² Direktiva Vijeća 2003/9/EZ od 27. siječnja 2003. o uvođenju minimalnih standarda za prihvrat podnositelja zahtjeva za azil (SL L 31, 6.2.2003., str. 18.).

¹³ Direktiva Vijeća 2005/85/EZ od 1. prosinca 2005. o minimalnim normama koje se odnose na postupke priznavanja i ukidanja statusa izbjeglica u državama članicama (SL L 326, 13.12.2005., str. 13.).

¹⁴ Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL L 180, 29.6.2013., str. 60.).

¹⁵ Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije (SL L 316, 15.12.2000., str. 1.).

¹⁶ Uredba (EU) br. 603/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (SL L 180, 29.6.2013., str. 1.).

međunarodnu zaštitu države članice ne bi trebale, osim zbog ozbiljnih humanitarnih razloga, podnositeljima zahtjeva izdavati nacionalne putne isprave, ni davati druge poticaje, poput financijskih, kojima bi se olakšalo njihovo nezakonito kretanje u druge države članice. U slučaju nezakonitog kretanja u druge države članice, podnositelje zahtjeva potrebno je vratiti u državu članicu premještanja u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) br. 604/2013.

- (41) Kako bi se izbjegla sekundarna kretanja korisnika međunarodne zaštite, države članice trebale bi ih obavijestiti i o uvjetima pod kojima mogu zakonito ući u drugu državu članicu i u njoj ostati, dok države članice mogu uvesti i obveze javljanja. U skladu s Direktivom 2008/115/EZ, država članica trebala bi korisniku međunarodne zaštite koji nezakonito boravi na njezinu području naložiti da se bez odgode vrati u državu članicu premještanja. U slučaju da se osoba odbije dobrovoljno vratiti, potrebno je izvršiti prisilni povratak u državu članicu premještanja.
- (42) Osim toga, ako je to predviđeno nacionalnim zakonodavstvom, u slučaju prisilnog povratka u državu članicu premještanja, država članica koja izvršava prisilni povratak može odlučiti izdati nacionalnu zabranu ulaska kojom bi se na određeno vrijeme spriječio ponovni ulazak korisnika na područje te države članice.
- (43) Budući da je svrha ove Odluke suočavanje s hitnom situacijom i pružanje potpore Italiji i Grčkoj u jačanju njihovih sustava azila, njome bi im se trebalo omogućiti da, uz pomoć Europske komisije, s Islandom, Lihtenštajnom, Norveškom i Švicarskom sklope bilateralne sporazume o premještanju osoba koje su obuhvaćene područjem primjene ove Odluke. U takvim bi se sporazumima trebali odražavati i osnovni elementi ove Odluke, posebno oni koji se odnose na postupak premještanja te na prava i obveze podnositelja zahtjeva, kao i oni koji se odnose na Uredbu 604/2013.
- (44) Posebnu potporu koja se pruža Italiji, Grčkoj i Mađarskoj s pomoću sustava premještanja trebalo bi dopuniti dodatnim mjerama koje bi se provodile od dolaska državljana trećih zemalja na područje Italije, Grčke i Mađarske do završetka svih primjenjivih postupaka, što bi trebali koordinirati Europski potporni ured za azil i druge relevantne agencije poput Frontexa koji koordinira vraćanje državljana trećih zemalja bez prava ostanka na državnom području, u skladu s odredbama Direktive 2008/115/EZ.
- (45) S obzirom na to da ciljeve ove Odluke države članice ne mogu dostatno ostvariti, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja ti ciljevi mogu bolje ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti iz navedenog članka ova Odluka ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (46) Ovom se Odlukom poštuju temeljna prava i načela priznata u Povelji.
- (47) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, te države članice priopćile su svoju želju da sudjeluju u donošenju i primjeni ove Odluke.]

ILI

- (48) [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, te države članice ne sudjeluju u donošenju ove Odluke te ona za njih nije obvezujuća niti se na njih primjenjuje.]

ILI

- (49) [U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Ujedinjena Kraljevina ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]
- (50) U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Irska je priopćila („dopisom od ...”) svoju želju da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Odluke.]

ILI

- (51) [U skladu s člankom 3. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Ujedinjena Kraljevina priopćila je („dopisom od ...”) svoju želju da sudjeluje u donošenju i primjeni ove Odluke.]
- (52) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 21 o stajalištu Ujedinjene Kraljevine i Irske s obzirom na područje slobode, sigurnosti i pravde, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i ne dovodeći u pitanje članak 4. tog Protokola, Irska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]
- (53) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke i ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje.]
- (54) S obzirom na hitnost situacije, ova Odluka trebala bi stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Predmet

Ovom se Odlukom uvode privremene mjere u području međunarodne zaštite u korist Italije, Grčke i Mađarske kako bi im se pomoglo da se lakše nose s hitnom situacijom uzrokovanom iznenadnim priljevom državljana trećih zemalja u te države članice.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „zahtjev za međunarodnu zaštitu” znači zahtjev za međunarodnu zaštitu kako je definiran u članku 2. točki (h) Direktive 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća¹⁷;

¹⁷ Direktiva 2011/95/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 13. prosinca 2011. o standardima za kvalifikaciju državljana trećih zemalja ili osoba bez državljanstva za ostvarivanje međunarodne zaštite, za jedinstveni statusa izbjeglica ili osoba koje ispunjavaju uvjete za supsidijarnu zaštitu te sadržaj odobrene zaštite (SL L 337, 20.12.2011., str. 9.).

- (b) „podnositelj zahtjeva” znači državljanin treće zemlje ili osoba bez državljanstva koja je podnijela zahtjev za međunarodnu zaštitu o kojem još nije donesena konačna odluka;
- (c) „međunarodna zaštita” znači status izbjeglice i status supsidijarne zaštite, kako su definirani u članku 2. točkama (e) i (g) Direktive 2011/95/EU;
- (d) „članovi obitelji” znači članovi obitelji kako su definirani u članku 2. točki (g) Uredbe (EU) br. 604/2013 Europskog parlamenta i Vijeća;
- (e) „premještanje” znači transfer podnositelja zahtjeva s područja države članice koja je prema kriterijima utvrđenima u poglavlju III. Uredbe (EU) br. 604/2013 navedena kao odgovorna za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu na područje države članice premještanja;
- (f) „država članica premještanja” znači država članica koja, nakon premještanja podnositelja zahtjeva na područje te države članice, postane odgovorna za razmatranje njegova zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013.

Članak 3. **Područje primjene**

1. Premještanje se odvija samo u pogledu podnositelja zahtjeva koji su zahtjeve za međunarodnu zaštitu podnijeli u Italiji, Grčkoj ili Mađarskoj i za koje bi te države inače bile odgovorne u skladu s kriterijima za određivanje odgovorne države članice utvrđenima u poglavlju III. Uredbe (EU) br. 604/2013.
2. Premještanje u skladu s ovom Odlukom primjenjuje se samo na podnositelje zahtjeva s državljanstvom za koje udio odluka o priznavanju međunarodne zaštite u odnosu na prvostupanjske odluke o zahtjevima za međunarodnu zaštitu iz poglavlja III. Direktive 2013/32/EU¹⁸, prema najnovijim raspoloživim podacima Eurostata o prosjeku EU-a koji se ažuriraju svaka tri mjeseca, iznosi 75 % ili više. U slučaju osoba bez državljanstva u obzir se uzima država prethodnog uobičajenog boravišta. Tromjesečno ažurirani podaci uzimaju se u obzir samo ako je riječ o podnositeljima zahtjeva koji već nisu utvrđeni kao podnositelji zahtjeva koje bi se moglo premjestiti u skladu s člankom 5. stavkom 3.

Članak 4. **Premještanje podnositelja zahtjeva među državama članicama**

1. Podnositelji zahtjeva premještaju se u druge države članice kako slijedi:
 - (a) 15 600 podnositelja zahtjeva premješta se iz Italije na područja ostalih država članica kako je utvrđeno u Prilogu I.;
 - (b) 50 400 podnositelja zahtjeva premješta se iz Grčke na područja ostalih država članica kako je utvrđeno u Prilogu II.;

¹⁸ Direktiva 2013/32/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o zajedničkim postupcima za priznavanje i oduzimanje međunarodne zaštite (SL L 180, 29.6.2013., str. 60.)

- (c) 54 000 podnositelja zahtjeva premješta se iz Mađarske na područja ostalih država članica kako je utvrđeno u Prilogu III.
2. U iznimnim okolnostima pojedina država članica može, u roku od mjesec dana od dana stupanja ove Odluke na snagu, obavijestiti Komisiju da privremeno nije u mogućnosti, u potpunosti ili djelomično, sudjelovati u premještanju podnositelja zahtjeva iz države članice koja ima koristi od premještanja, navodeći opravdane razloge koji su u skladu s temeljnim vrijednostima Unije sadržanima u članku 2. Ugovora o Europskoj uniji. Komisija razmatra navedene razloge i upućuje odluku toj državi članici. Ako Komisija smatra da je obavijest opravdana, država članica se na godinu dana oslobađa obveze sudjelovanja u premještanju podnositelja zahtjeva iz ove Odluke te daje financijski doprinos proračunu EU-a u iznosu od 0,002 % BDP-a. U slučaju djelomičnog sudjelovanja u premještanju taj se doprinos razmjerno umanjuje. Taj se doprinos upotrebljava za financiranje pomoći kako bi se poduprla nastojanja svih ostalih država članica radi prevladavanja krizne situacije i posljedica nesudjelovanja te države članice, u skladu s odredbama Uredbe (EU) br. 516/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o uspostavi Fonda za azil, migracije i integraciju, o izmjeni Odluke Vijeća 2008/381/EZ i o stavljanju izvan snage odluka br. 573/2007/EZ i br. 575/2007/EZ Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Vijeća 2007/435/EZ¹⁹. Taj doprinos čini namjenski prihod u smislu članka 21. stavka 4. Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije i o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ, Euratom) br. 1605/2002²⁰.
3. Komisija donosi provedbeni akt kojim se osobe koje su prema ključu raspodjele predviđene za svaku državu članicu koja je dostavila obavijest Komisiji i čiju je obavijest Komisija prihvatila u skladu sa stavkom 2. preraspodjeljuju ostalim državama članicama, na temelju ključa raspodjele utvrđenog u prilogima I., II. i III. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 13. stavka 2.

Članak 5.

Postupak premještanja

1. U cilju administrativne suradnje potrebne za provedbu ove Odluke, svaka država članica imenuje nacionalnu kontaktnu točku čiju adresu dostavlja drugim državama članicama i Europskom potpornom uredu za azil. Države članice u suradnji s Europskim potpornim uredom za azil i drugim odgovarajućim agencijama poduzimaju sve odgovarajuće mjere za uspostavu neposredne suradnje i razmjene informacija među nadležnim tijelima, među ostalim o razlozima iz stavka 7.
2. Države članice redovito, barem svaka tri mjeseca, navode broj podnositelja zahtjeva koje se može brzo premjestiti na njihovo područje, kao i sve druge relevantne informacije.
3. Na temelju tih informacija te uz pomoć Europskog potpornog ureda za azil i, prema potrebi, časnika za vezu država članica iz stavka 8., Italija, Grčka i Mađarska utvrđuju pojedinačne podnositelje zahtjeva koje se može premjestiti u druge države članice i što je moguće prije dostavljaju sve odgovarajuće informacije kontaktnim

¹⁹ SL L 150, 20.5.2014., str. 168.

²⁰ SL L 298, 26.10.2012., str. 1.

točkama tih država članica. U tu se svrhu prednost daje ranjivim podnositeljima zahtjeva u smislu članaka 21. i 22. Direktive 2013/33/EU.

4. Nakon odobrenja države članice premještanja, Italija, Grčka i Mađarska, savjetujući se s Europskim potpornim uredom za azil, što je prije moguće donose odluku o premještanju svakog utvrđenog podnositelja zahtjeva u konkretnu državu članicu premještanja i obavješćuju podnositelja zahtjeva u skladu s člankom 6. stavkom 4. Država članica premještanja može odbiti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako za to postoje opravdani razlozi, kako je navedeno u stavku 7.
5. Podnositelje zahtjeva čiji se otisci prstiju moraju uzeti u skladu s obvezama utvrđenima u članku 9. Uredbe (EU) br. 603/2013 može se predložiti za premještanje samo ako su im otisci prstiju uzeti i dostavljeni središnjem sustavu Eurodaca u skladu s tom Uredbom.
6. Podnositelja zahtjeva premješta se na područje države članice premještanja što je prije moguće nakon datuma na koji je predmetna osoba obaviještena o odluci o transferu iz članka 6. stavka 4. Italija, Grčka i Mađarska obavješćuju državu članicu premještanja o datumu i vremenu premještanja te daju sve ostale odgovarajuće informacije.
7. Države članice zadržavaju pravo odbiti premještanje podnositelja zahtjeva samo ako ga, na temelju opravdanih razloga, smatraju prijetnjom nacionalnoj sigurnosti ili javnom redu, odnosno ako postoje ozbiljni razlozi za primjenu odredaba o isključenju utvrđenih člancima 12. i 17. Direktive 2011/95/EU.
8. Radi provedbe svih aspekata postupka premještanja opisanih u ovom članku države članice mogu, nakon razmjene svih odgovarajućih informacija, donijeti odluku o imenovanju časnika za vezu u Italiji, Grčkoj i Mađarskoj.
9. U skladu s pravnom stečevinom EU-a, države članice u potpunosti provode svoje obveze.
10. U skladu s tim, Italija, Grčka i Mađarska osigurat će identifikaciju, registraciju i uzimanje otisaka prstiju za postupak premještanja te će se uspostaviti nužni objekti. Podnositelji zahtjeva koji izbjegavaju postupak premještanja isključeni su iz premještanja.
11. Postupak premještanja predviđen ovim člankom dovršava se što je prije moguće, a najkasnije dva mjeseca od kada država članica premještanja dostavi informacije u skladu sa stavkom 2., osim ako država članica premještanja odobri premještanje u skladu sa stavkom 4. manje od dva tjedna prije isteka tog dvomjesečnog razdoblja. U tom se slučaju rok za dovršenje postupka premještanja može produljiti za najviše dva dodatna tjedna. Osim toga, navedeni se rok prema potrebi može produljiti i za dodatna četiri tjedna ako Italija, Grčka ili Mađarska opravdaju objektivne praktične prepreke zbog kojih je premještanje onemogućeno.
12. Ne dovrši li se postupak premještanja unutar tog roka, osim ako se Italija, Grčka ili Mađarska s državom članicom premještanja ne dogovore o razumnom produljenju roka, Italija, Grčka i Mađarska i dalje su odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu u skladu s Uredbom (EU) br. 604/2013.
13. Država članica premještanja nakon premještanja podnositelja zahtjeva uzima njegove otiske prstiju i šalje ih u središnji sustav Eurodac u skladu s člankom 9. Uredbe (EU) br. 603/2013 te ažurira skupove podataka u skladu s člankom 10. i, prema potrebi, člankom 18. te Uredbe.

Članak 6.

Prava i obveze podnositelja zahtjeva za međunarodnu zaštitu obuhvaćenih ovom Odlukom

1. Pri provedbi ove Odluke na prvom su mjestu najbolji interesi djeteta.
2. Države članice osiguravaju da se članovi obitelji obuhvaćeni područjem primjene ove Odluke premjeste na područje iste države članice.
3. Prije donošenja odluke o premještanju podnositelja zahtjeva, Italija, Grčka i Mađarska obavješćuju podnositelja zahtjeva o postupku premještanja na jeziku koji podnositelj zahtjeva razumije ili se opravdano pretpostavlja da ga razumije, kako je utvrđeno u ovoj Odluci.
4. Nakon donošenja odluke o premještanju i prije stvarnog premještanja, Italija, Grčka i Mađarska obavješćuju dotičnu osobu o odluci o njezinu premještanju u pisanom obliku. U toj se odluci navodi država članica premještanja.
5. Podnositelj zahtjeva ili korisnik međunarodne zaštite koji uđe na područje druge države članice, a ne udovoljava uvjetima za boravak u toj drugoj državi članici mora se odmah vratiti u državu članicu premještanja, a ta ga država preuzima.

Članak 7.

Operativna potpora Italiji, Grčkoj i Mađarskoj

1. Kako bi se pružila potpora Italiji, Grčkoj i Mađarskoj da se bolje nose s iznimnim pritiskom na svoje sustave azila i migracijske sustave do kojih dolazi zbog aktualnog povećanog migracijskog pritiska na njihove vanjske granice, države članice povećavaju svoju operativnu potporu u suradnji s Italijom, Grčkom i Mađarskom u području međunarodne zaštite odgovarajućim aktivnostima koje koordiniraju EASO, Frontex i druge relevantne agencije, osobito stavljanjem na raspolaganje, prema potrebi, nacionalnih stručnjaka za sljedeće aktivnosti potpore:
 - (a) pregled državljana trećih zemalja koji dolaze u Italiju, Grčku i Mađarsku, uključujući njihovu jasnu identifikaciju, uzimanje otisaka prstiju i registraciju te, ako je to primjenjivo, registraciju njihovih zahtjeva za međunarodnu zaštitu i, na zahtjev Italije, Grčke i Mađarske, njihovu početnu obradu;
 - (b) pružanje informacija i posebne vrste pomoći podnositeljima zahtjeva ili potencijalnim podnositeljima zahtjeva koje bi se moglo premjestiti u skladu s ovom Odlukom;
 - (c) pripremu i organizaciju operacija povratka državljana trećih zemalja koji se nisu prijavili za međunarodnu zaštitu ili čije je pravo da ostanu na području isteklo.
2. Osim potpore koja se pruža u skladu sa stavkom 1. te kako bi se olakšala provedba svih koraka postupka premještanja, Italiji, Grčkoj i Mađarskoj pruža se prema potrebi posebna potpora putem odgovarajućih aktivnosti kojima koordiniraju EASO, Frontex i druge relevantne agencije.

Članak 8.

Dopunske mjere koje trebaju poduzeti Italija, Grčka i Mađarska

1. Italija i Grčka, s obzirom na obveze navedene u članku 8. stavku 1. Odluke [YZY/2015] od [datum] 2015. o uspostavi privremenog i iznimnog mehanizma

premještanja osoba kojima je očito potrebna međunarodna zaštita iz Italije i Grčke u druge države članice, priopćuju u roku od [mjesec dana od stupanja na snagu ove Odluke] ažurirani plan uzimajući u obzir potrebu da se osigura odgovarajuća provedba ove Odluke.

2. Mađarska, na dan stupanja na snagu ove Odluke, Komisiji predstavlja plan u kojem su sadržane odgovarajuće mjere u pogledu azila, prvog prihvata i vraćanja u svrhu jačanja kapaciteta, kvalitete i učinkovitosti svojih sustava u tim područjima kao i mjere za osiguravanje odgovarajuće provedbe ove Odluke. Mađarska u potpunosti provodi taj plan.
3. Ako Italija, Grčka ili Mađarska ne poštuju obveze iz stavaka 1. ili 2. ovog članka, nakon što se dotičnoj državi pruži prilika da izloži svoja stajališta, Komisija može u pogledu dotične države članice odlučiti obustaviti primjenu ove Odluku na razdoblje od najviše tri mjeseca. Komisija može odlučiti da se ta obustava jednom produlji za dodatno razdoblje od najviše tri mjeseca. Takva obustava ne utječe na transfere podnositelja zahtjeva koji su u obradi nakon odobrenja države članice premještanja u skladu s člankom 5. stavkom 4.

Članak 9.

Daljnje krizne situacije

U slučaju krizne situacije zbog iznenadnog priljeva državljana trećih zemalja u državu članicu, Vijeće, na prijedlog Komisije i nakon savjetovanja s Europskim parlamentom, može donijeti privremene mjere u korist dotične države članice, u skladu s člankom 78. stavkom 3 Ugovora. Takve mjere mogu uključivati, prema potrebi, obustavu sudjelovanja te države članice u premještanju predviđenu ovom Odlukom kao i moguće kompenzacijske mjere za Italiju, Grčku i Mađarsku.

Članak 10.

Financijska potpora

1. Za svaku osobu koja je premještena u skladu s ovom Odlukom
 - (d) država članica premještanja prima paušalni iznos od 6 000 EUR;
 - (e) Italija, Grčka i Mađarska primaju paušalni iznos od 500 EUR.
2. Financijska potpora dodjeljuje se u okviru postupaka utvrđenih u članku 18. Uredbe (EU) br. 516/2014. Iznimno od modaliteta predfinanciranja iz Uredbe (EU) br. 514/2014, državama članicama isplaćuje se 2016. iznos predfinanciranja koji čini 50 % njihovih ukupnih sredstava u skladu s ovom Odlukom.

Članak 11.

Suradnja s pridruženim državama

Uz pomoć Komisije mogu se sklopiti bilateralni sporazumi između Italije, Grčke odnosno Mađarske te Islanda, Lihtenštajna, Norveške odnosno Švicarske o premještanju podnositelja zahtjeva s državnog područja Italije, Grčke i Mađarske na područje dotičnih država. U tim se sporazumima u obzir uzimaju ključni elementi ove Odluke, posebno elementi koji se odnose na postupak premještanja te na prava i obveze podnositelja zahtjeva.

Članak 12.

Izvješćivanje

Na temelju informacija koje pružaju države članice i relevantne agencije, Komisija svakih šest mjeseci Vijeću podnosi izvješće o provedbi ove Odluke.

Komisija također izvještava Vijeće svakih šest mjeseci o provedbi planova iz članka 8. na temelju informacija koje dostave Italija, Grčka i Mađarska.

Članak 13.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor iz članka 44. Uredbe (EZ) br. 604/2013. Taj je odbor odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije²¹.

2. Kod upućivanja na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 14.

Stupanje na snagu

1. Ova Odluka stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
2. Primjenjuje se do [24 mjeseca od stupanja na snagu].
3. Primjenjuje se na osobe koje ulaze u državno područje Italije, Grčke i Mađarske od [točan datum stupanja na snagu] do [točan datum stupanja na snagu uvećan za razdoblje od 24 mjeseca], kao i na podnositelje zahtjeva koji su u državno područje tih država članica ušli od [mjesec dana prije stupanja na snagu ove Odluke].

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik

²¹ SL L 55, 28.2.2011., str. 13.